

Pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo (wyniki wstępne Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności)¹

27.05.2024 r.

58,5%

Współczynnik aktywności
zawodowej osób w wieku 15-89 lat

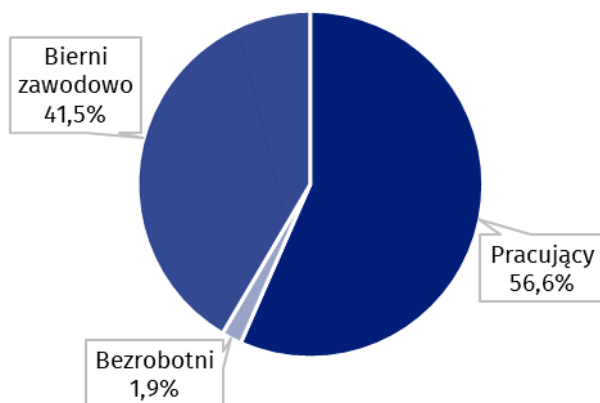
W 1 kwartale 2024 r. osoby aktywne zawodowo stanowiły 58,5% ludności² w wieku 15-89 lat. Wskaźnik ten był niższy zarówno w porównaniu z 4 kwartałem 2023 r. (o 0,4 p. proc.), jak i 1 kwartałem 2023 r. (o 0,3 p. proc.). Wśród mężczyzn współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 65,8%, a wśród kobiet 51,7%.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL

W 1 kwartale 2024 r. liczba osób aktywnych zawodowo w wieku 15-89 lat wyniosła 17 754 tys., z tego: 17 194 tys. stanowili pracujący, natomiast 559 tys. – bezrobotni. Populacja biernych zawodowo w tej grupie wieku liczyła 12 600 tys. osób.

Zbiorowość aktywnych zawodowo zmniejszyła się zarówno w porównaniu z 4 kwartałem 2023 r. (o 116 tys., tj. o 0,6%), jak i z 1 kwartałem 2023 r. (o 98 tys., tj. o 0,5%).

Wykres 1. Struktura ludności w wieku 15-89 lat według statusu na rynku pracy w 1 kwartale 2024 r.

Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-89 lat w 1 kwartale 2024 r. był wyższy wśród mężczyzn i wyniósł 65,8%, w populacji kobiet kształtował się na poziomie 51,7% (odpowiednie wartości dla osób w wieku produkcyjnym³ to 84,3% oraz 78,5%). Analogiczne wskaźniki dla mieszkańców miast oraz mieszkańców wsi wyniosły odpowiednio: 58,9% i 57,9% (w wieku produkcyjnym: 83,5% i 78,8%).

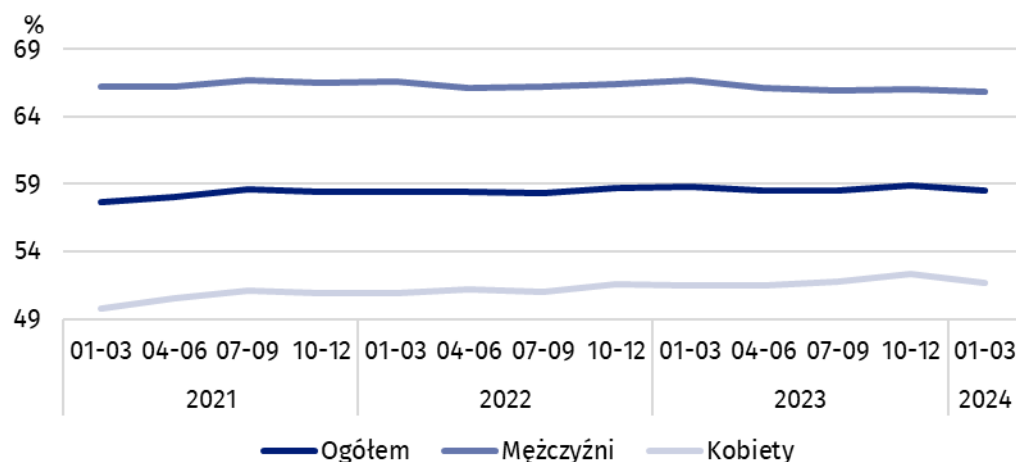
¹ Do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności rezydującej w Polsce pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań/NSP 2021. Dane za okres od 1 kw. 2021 r. do 3 kw. 2023 r. zostały przeliczone zgodnie z nową podstawą uogólniania wyników. Patrz uwagi metodologiczne na str. 8.

² Wyniki BAEL odnoszą się do ludności przebywającej lub zamierzającej przebywać na terenie kraju co najmniej 12 miesięcy, zamieszkałej w gospodarstwach domowych.

³ Mężczyźni w wieku 18-64 lata i kobiety w wieku 18-59 lat.

Współczynnik aktywności zawodowej dla osób w wieku 15-89 lat w porównaniu z poprzednim kwartałem zmniejszył się zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet. W skali roku spadek odnotowano wśród mężczyzn, a wśród kobiet – wzrost

Wykres 2. Współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-89 lat

Wśród osób w wieku 15-89 lat, relacja liczby osób niepracujących (bezrobotnych lub biernych zawodowo) do pracujących zwiększyła się w stosunku do poprzedniego kwartału, jak i w porównaniu z 1 kwartałem 2023 r. W 1 kwartale 2024 r. na 1 000 osób pracujących przypadało 765 osób bezrobotnych lub biernych zawodowo w wieku 15-89 lat (w 4 kwartale 2023 r. – 753 osoby, a w 1 kwartale 2023 r. – 752 osoby).

Wskaźnik opisujący relację liczby osób niepracujących do liczby osób pracujących zwiększył się zarówno w skali kwartału, jak i roku

56,6%

Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-89 lat

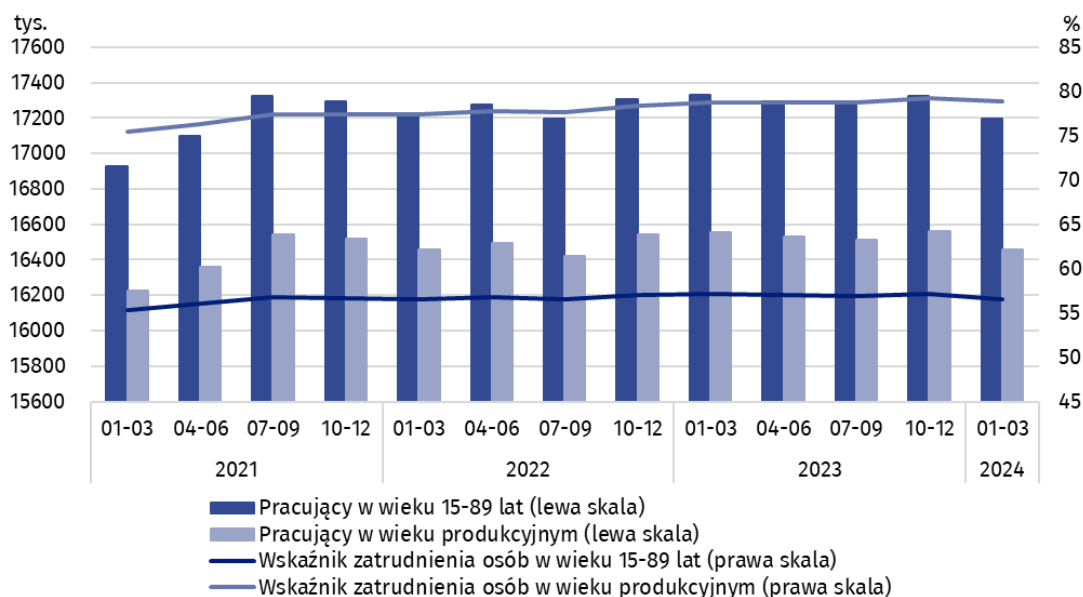
Osoby pracujące stanowiły w 1 kwartale 2024 r. 56,6% ludności w wieku 15-89 lat. Wskaźnik zatrudnienia był mniejszy zarówno od notowanego w 4 kwartale 2023 r., jak i w 1 kwartale 2023 r. (spadek po 0,5 p. proc.). Wskaźnik ten był wyższy w zbiorowości mężczyzn (63,9%) niż kobiet (50,0%).

Pracujący w wieku 15-89 lat według BAEL

W 1 kwartale 2024 r. populacja pracujących w wieku 15-89 lat liczyła 17 194 tys. osób i była mniejsza niż w ubiegłym kwartale (o 129 tys., tj. o 0,7%), jak i w analogicznym okresie 2023 r. (o 138 tys., tj. o 0,8%).

Liczba pracujących zmniejszyła się w skali kwartału, jak i roku

Wykres 3. Pracujący i wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-89 lat i w wieku produkcyjnym

W porównaniu z 4 kwartałem 2023 r. liczba pracujących zmniejszyła się wśród kobiet (o 105 tys., tj. o 1,3%), jak i wśród mężczyzn, choć w mniejszym stopniu (o 24 tys., tj. o 0,3%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania większy spadek liczby pracujących nastąpił wśród mieszkańców wsi (o 100 tys., tj. o 1,5%) niż miast (o 28 tys., tj. o 0,3%).

W ujęciu rocznym (w porównaniu z 1 kwartałem 2023 r.), większy spadek pracujących odnotowano wśród mężczyzn (o 113 tys., tj. o 1,2%) niż wśród kobiet (o 25 tys., tj. o 0,3%), a uwzględniając miejsce zamieszkania, w większym stopniu zmniejszyła się liczba pracujących mieszkańców miast (o 122 tys., tj. o 1,2%) niż wsi (o 15 tys., tj. o 0,2%).

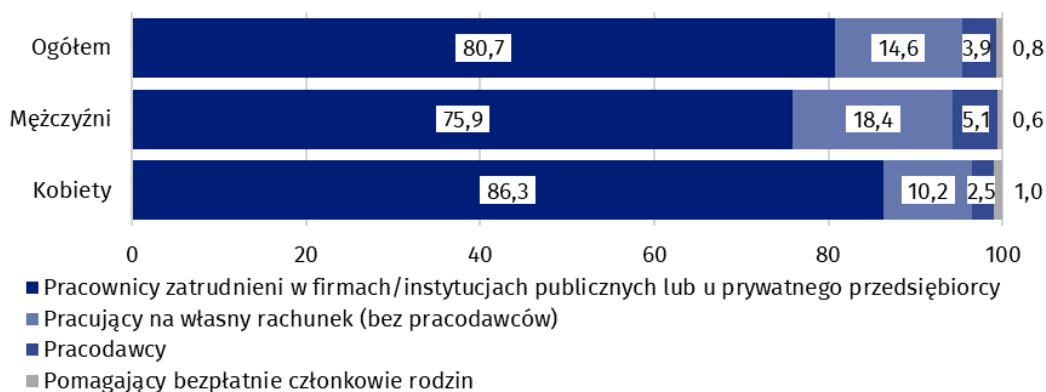
W populacji pracujących, uwzględniając podział według płci, nadal przeważali mężczyźni, którzy stanowili 54,1% (tj. 9 302 tys. osób) tej zbiorowości, a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania – więcej było pracujących zamieszkałych w miastach (60,8%, tj. 10 458 tys. osób), co jest wprost konsekwencją większej liczby ludności w miastach niż na wsi (odpowiednio 3/5 i 2/5 ogółu ludności w Polsce).

W 1 kwartale 2024 r. wskaźnik zatrudnienia ogółem wyniósł 56,6% i zgodnie z obserwowaną tendencją, był wyższy wśród mężczyzn (63,9%) niż wśród kobiet (50,0%), a uwzględniając miejsce zamieszkania nieco wyższy poziom wskaźnika odnotowano w miastach (57,1%) niż na wsi (55,9%).

W ujęciu kwartalnym wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się wśród kobiet (o 0,6 p. proc.), jak i w wśród mężczyzn, choć w mniejszym stopniu (o 0,1 p. proc.). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania spadek wskaźnika wystąpił zarówno wśród mieszkańców wsi, jak i miast, ale dla tej drugiej grupy był nieznaczny (odpowiednio o 0,9 p. proc. i o 0,1 p. proc.).

W skali roku wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się w wśród mężczyzn (o 0,8 p. proc.) oraz w nieznacznym stopniu wśród kobiet (o 0,1 p. proc.). W przypadku osób zamieszkałych w miastach wskaźnik ten obniżył się o 0,5 p. proc, a na wsi – o 0,3 p. proc.

Wykres 4. Struktura pracujących w wieku 15-89 lat według statusu zatrudnienia w głównym miejscu pracy w 1 kwartale 2024 r. (w %)

Wyniki BAEL wskazują, że w 1 kwartale 2024 r.:

- ✓ 16 053 tys. (tj. 93,4%) osób wykonywało pracę w pełnym wymiarze czasu, natomiast 1 141 tys. (tj. 6,6%) pracowało w niepełnym wymiarze,
- ✓ średnia liczba godzin przepracowanych w badanym tygodniu w głównym miejscu pracy wyniosła 39,0 godzin,
- ✓ w ogólnej liczbie pracujących udział pracowników zatrudnionych w firmach/instytucjach publicznych lub u prywatnego pracodawcy wyniósł 80,7% (13 872 tys. osób), pracujących na własny rachunek – 18,5%, a pomagających bezpłatnie członków rodzin – 0,8%, przy czym zdecydowanie większy udział pracujących na własny rachunek odnotowuje się wśród mężczyzn (18,4%) niż kobiet (10,2%), natomiast zatrudnionych u państwowego bądź prywatnego pracodawcy, wśród kobiet (86,3%) niż mężczyzn (75,9%),

Liczba pracujących w pełnym wymiarze czasu zmniejszyła się w skali kwartału, jak i roku

- ✓ zdecydowana większość pracowników zatrudnionych w firmach/instytucjach publicznych lub u prywatnego pracodawcy wykonywała swoją pracę w oparciu o umowę na czas nieokreślony (84,8%, tj. 11 758 tys.),
- ✓ sekcje, w których pracowało najwięcej osób to: przetwórstwo przemysłowe – 19,1% (3 290 tys.) wszystkich pracujących, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle – 13,5% (2 313 tys.), edukacja – 7,6% (1 310 tys. osób) oraz budownictwo – 7,4% (1 280 tys. osób).

W 1 kwartale 2024 r. największe spadki liczby pracujących w porównaniu z poprzednim kwartałem odnotowano w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 55 tys.) oraz w edukacji (o 35 tys.). Największe wzrosty dotyczyły natomiast liczby pracujących w transporcie i gospodarce magazynowej (o 29 tys.) oraz w działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (o 24 tys.).

W porównaniu z 1 kwartałem 2023 r. największy spadek liczby pracujących wystąpił w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 113 tys.) oraz w edukacji (o 64 tys.), zaś największy wzrost – wśród pracujących w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 64 tys.) oraz w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 46 tys.).

W 1 kwartale 2024 r. 804 tys. osób posiadało pracę, ale jej nie wykonywało w badanym tygodniu, co stanowiło 4,7% ogółu pracujących (analogiczna zbiorowość w poprzednim kwartale liczyła 936 tys., tj. 5,4%, a rok wcześniej 804 tys., tj. 4,6%). Najczęstszymi przyczynami niewykonywania pracy były choroba własna oraz urlop płatny, bezpłatny bądź okolicznościowy – stanowiły one łącznie 58,6% wszystkich przyczyn nieobecności.

Liczba osób wykonujących swoją pracę w domu⁴, zwykle lub czasami, wyniosła 2 602 tys., co stanowiło 15,1% wszystkich pracujących. W formie pracy zdalnej⁵ (nie jest tu uwzględniane miejsce wykonywania pracy) swoje obowiązki zawodowe wykonywało zwykle lub czasami 1 614 tys. osób, tj. 9,4% wszystkich pracujących.

W formie pracy zdalnej pracowało 9,4% ogółu pracujących

3,1%

Stopa bezrobocia osób w wieku 15-89 lat

Osoby bezrobotne stanowiły w 1 kwartale 2024 r. 3,1% ludności aktywnej zawodowo w wieku 15-89 lat. Natężenie bezrobocia (mierzone stopą bezrobocia) utrzymało się na poziomie obserwowanym w ubiegłym kwartale, ale wzrosło w porównaniu z 1 kwartałem 2023 r. - o 0,2 p. proc. Stopa bezrobocia była niższa wśród mężczyzn niż kobiet (odpowiednio 3,0% wobec 3,4%).

Bezrobotni w wieku 15-74 lata według BAEL

W 1 kwartale 2024 r. populacja osób bezrobotnych w wieku 15-74 lata kształtowała się na poziomie 559 tys. i była nieco wyższa niż w 4 kwartale 2023 r. – o 12 tys., tj. o 2,2%, jak i w 1 kwartale 2023 r. – o 39 tys., tj. o 7,5%.

Więcej niż połowa zbiorowości bezrobotnych w 1 kwartale 2024 r. to mężczyźni – 50,8%, tj. 284 tys. Bezrobotni w miastach stanowili 57,6% ogółu bezrobotnych, tj. 322 tys., co jest niższym odsetkiem niż udział ludności miast w populacji Polski (60%).

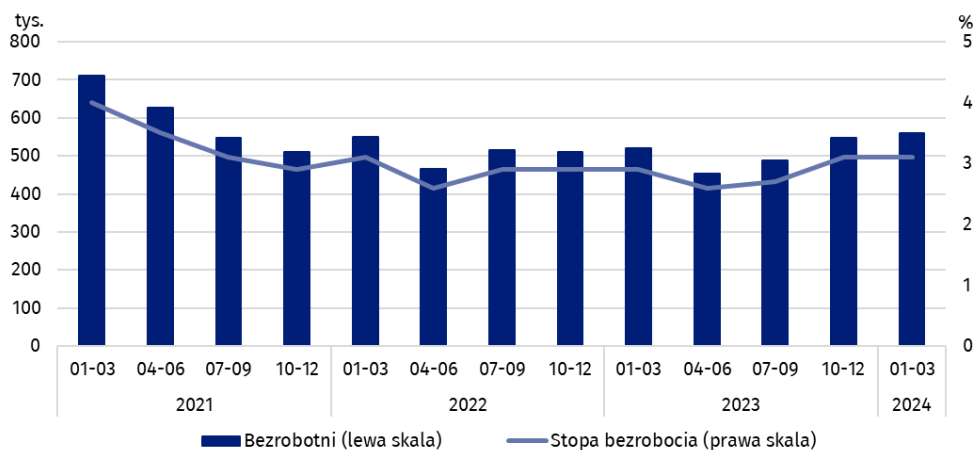
Warto również zauważyć, że procentowy udział bezrobotnych wśród ogółu ludności w wieku 15-89 lat w podzbiorowościach według płci, jak i miejsca zamieszkania osiąga podobne wartości mieszczące się w granicach od 1,7% do 2,0%.

Liczba osób bezrobotnych była wyższa zarówno w porównaniu z ubiegłym kwartałem, jak i analogicznym okresem poprzedniego roku

⁴ Pracę w domu wykonują np. osoby, które prowadzą działalność gospodarczą i dom jest dla nich miejscem pracy oraz pracownicy zatrudnieni (najemni) wykonujący pracę w domu w formie pracy zdalnej.

⁵ Praca zdalna jest wykonywana poza zakładem pracy przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Wykres 5. Bezrobotni w wieku 15-74 lata i stopa bezrobocia osób w wieku 15-89 lat

W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba bezrobotnych wzrosła wśród kobiet (o 10 tys., tj. o 3,8%), a wśród mężczyzn utrzymała się na podobnym poziomie. Zwiększyła się liczba bezrobotnych wśród mieszkańców miast (o 30 tys., tj. 10,3%), natomiast wśród mieszkańców wsi odnotowano spadek (o 18 tys., tj. 7,1%).

Wzrost liczby osób bezrobotnych w skali roku (w porównaniu z I kwartałem 2023 r.) wynikał przede wszystkim ze wzrostu liczebności tej populacji wśród kobiet (o 48 tys., tj. o 21,1%), podczas gdy u mężczyzn odnotowano jej spadek (o 9 tys., tj. o 3,1%). Wśród osób bezrobotnych wyróżnionych według miejsca zamieszkania większy wzrost w analizowanym okresie wystąpił wśród mieszkańców wsi (o 24 tys., tj. o 11,3%) niż wśród mieszkańców miast (o 16 tys., tj. o 5,2%).

W porównaniu z poprzednim kwartałem stopa bezrobocia pozostała na tym samym poziomie 3,1%. Nieco większe zmiany w natężeniu bezrobocia wystąpiły jedynie w zależności od miejsca zamieszkania, wśród mieszkańców miast wystąpił wzrost wskaźnika o 0,3 p. proc. do 3,0%, a na wsi odnotowano spadek – o 0,2 p. proc. do 3,4%.

W skali roku (w porównaniu z I kwartałem 2023 r.) stopa bezrobocia wzrosła wśród kobiet (o 0,6 p. proc.), a wśród mężczyzn pozostała na tym samym poziomie. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania jej wzrost odnotowano zarówno wśród mieszkańców wsi – o 0,3 p. proc., jak i miast – o 0,2 p. proc.

Zmiany w poziomie stopy bezrobocia są zauważalne również przy uwzględnieniu podziału ludności według grup wieku.

Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano wśród osób najmłodszych, tj. w grupie wieku 15-24 lata – 11,8%. Jednocześnie była to jedyna, spośród podanych analizie grupa, dla której w porównaniu z poprzednim kwartałem odnotowano spadek wartości tego wskaźnika (o 1,0 p. proc.), wśród osób w pozostałych analizowanych grupach wieku wskaźnik wzrósł – od 0,1 p. proc. (dla osób w wieku 45-89 lat) do 0,5 p. proc. (dla osób w wieku 35-44 lata).

W odniesieniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku wzrost natężenia bezrobocia wystąpił w większości analizowanych grup wieku (od 0,3 p. proc. dla osób w wieku 35-44 lata do 1,1 p. proc. dla osób w wieku 15-24 lata), tylko w najstarszej grupie wieku (45-89 lat) natężenie bezrobocia nie zmieniło się.

Analizując natężenie bezrobocia według poziomu wykształcenia osób bezrobotnych należy zauważyć, że w najlepszej sytuacji nadal pozostają osoby z wykształceniem wyższym – stopa bezrobocia w tej grupie jest najniższa – w 1 kwartale 2024 r. wyniosła 1,3%. Dla osób posiadających wykształcenie policealne lub średnie zawodowe/branżowe, stopa bezrobocia w 1 kwartale 2024 r. ukształtowała się na poziomie 4,0%, a dla posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe – na poziomie 4,3%. Nieco wyższą stopę bezrobocia niż dla absolwentów szkół zawodowych, odnotowuje się wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – w 1 kwartale 2024 r. wyniosła ona 4,6%. Natomiast najwyższą stopą

Podobnie jak we wcześniejszych okresach, najwyższa stopa bezrobocia dotyczyła osób najmłodszych, tj. w wieku 15-24 lata, przy czym jej wartość zmalała w porównaniu do poprzedniego kwartału, natomiast wzrosła w odniesieniu do analogicznego kwartału 2023 roku

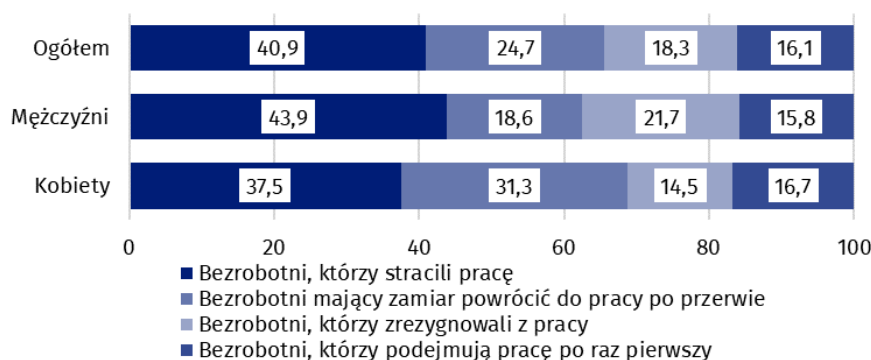
Bezrobocie w najwyższym stopniu dotykało osoby posiadające najniższy poziom wykształcenia

bezrobocia charakteryzują się osoby z najniższym poziomem wykształcenia, tj. z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym, w 1 kwartale 2024 r. wyniosła ona 7,2%. W porównaniu z 4 kwartałem 2023 r. stopa bezrobocia zmniejszyła się wśród osób posiadających dwa najniższe poziomy wykształcenia: gimnazjalne lub niższe oraz zasadnicze zawodowe/branżowe (odpowiednio o: 0,5 p. proc. i 0,2 p. proc.). W przypadku osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące oraz policealne i średnie zawodowe/branżowe stopa bezrobocia zwiększyła się (odpowiednio o: 0,7 p. proc. i 0,2 p. proc.). Zmiany wartości wskaźnika nie odnotowano natomiast wśród osób z wykształceniem wyższym.

W porównaniu z 1 kwartałem 2023 r. natężenie bezrobocia zmniejszyło się tylko wśród osób z wykształceniem wyższym (o 0,2 p. proc.), w pozostałych grupach osób bezrobotnych wyodrębnionych na podstawie posiadanego poziomu wykształcenia, stopa bezrobocia wzrosła (od 0,1 p. proc. wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym do 1,2 p. proc. wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym).

Każda osoba bezrobotna została zaliczona do jednej z czterech kategorii wydzielonych z uwagi na przyczynę napływu do bezrobocia. Największą populację stanowili bezrobotni, którzy stracili pracę tzn. osoby, które odeszły z ostatniego miejsca pracy nie z własnej inicjatywy w ciągu ostatnich 3 miesięcy (40,9%, tj. 228 tys.). Udział bezrobotnych mających zamiar powrócić do pracy po przerwie (trwającej dłużej niż 3 miesiące) wyniósł 24,7% (tj. 138 tys.), przy czym wśród kobiet udział ten był znacznie wyższy niż wśród mężczyzn i wyniósł odpowiednio: 31,3% i 18,6%. Bezrobotni, którzy zrezygnowali z pracy z własnej inicjatywy stanowili 18,3% (tj. 102 tys.), a bezrobotni którzy poszukują pierwszej pracy – 16,1% (tj. 90 tys.).

Wykres 6. Struktura bezrobotnych według źródła napływu do bezrobocia w 1 kwartale 2024 r. (w %)

W 1 kwartale 2024 r. osoby bezrobotne poszukiwały pracy przeciętnie⁶ 7,8 miesiąca (w poprzednim kwartale 8,5 miesiąca, w 1 kwartale 2023 r. – 8,1 miesiąca). Najdłużej pracy przeciętnie poszukiwały osoby w wieku 55-74 lata (10,7 miesiąca) oraz w wieku 45-54 lata (9,2 miesiąca), najkrócej natomiast – osoby najmłodsze w wieku 20-24 lata (5,6 miesiąca) oraz 15-19 lat (5,7 miesiąca).

Przeciętny czas, od którego osoby bezrobotne poszukiwały pracy w 1 kwartale 2024 r. wyniósł 7,8 miesiąca

⁶ Przeciętny czas poszukiwania pracy to okres, **od którego** osoby bezrobotne jej poszukują, ponieważ w większości przypadków osoby te jeszcze nie znalazły pracy.

41,5%

Udział osób biernych zawodowo
wśród ogółu ludności w wieku
15-89 lat

Osoby biernie zawodowo stanowiły w 1 kwartale 2024 r. 41,5% ogółu ludności w wieku 15-89 lat. Odsetek ten kształtował się na wyższym poziomie w porównaniu z poprzednim kwartałem (wzrost o 0,4 p. proc.), jak i w odniesieniu do 1 kwartału 2023 r. (wzrost o 0,3 p. proc.).

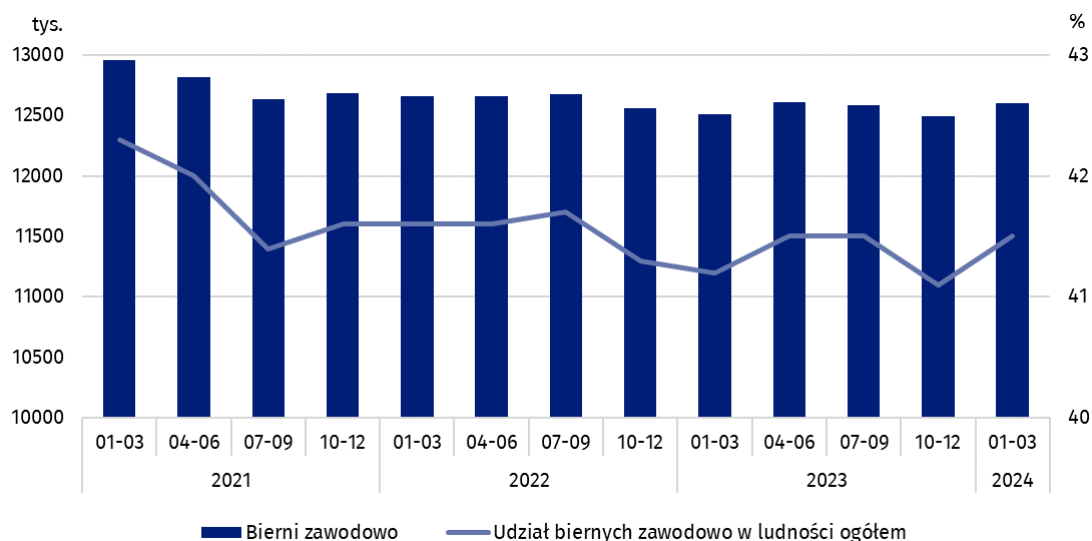
Osoby biernie zawodowo w wieku 15-89 lat według BAEL

W 1 kwartale 2024 r. populacja osób biernych zawodowo w wieku 15-89 lat wyniosła 12 600 tys. i była wyższa w odniesieniu do 4 kwartału 2023 r. (o 108 tys., tj. o 0,9%), jak i w porównaniu z 1 kwartałem 2023 r. (o 87 tys., tj. o 0,7%).

Ponad połowę osób biernych zawodowo stanowiły kobiety – w analizowanej grupie wieku ich odsetek wyniósł 60,5% (7 628 tys.). Uwzględniając podział na miasto i wieś większą część biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast (59,7%; tj. 7 524 tys.), co jest związane z większą populacją ludności w miastach niż na wsi (odpowiednio 3/5 i 2/5). Kobiety biernie zawodowo stanowiły 48,3% ogółu wszystkich kobiet w wieku 15-89 lat, podczas gdy analogiczny wskaźnik wśród mężczyzn wynosił 34,2%. Udział biernych zawodowo wśród ogółu mieszkańców miast w analizowanej grupie wieku kształtował się na poziomie 41,1%, a wśród mieszkańców wsi wyniósł 42,1%.

Kobiety nadal stanowią
większość populacji
biernych zawodowo

Wykres 7. Bierni zawodowo oraz udział biernych zawodowo w ludności w wieku 15-89 lat

W porównaniu z 4 kwartałem 2023 r. zwiększyła się zarówno liczba biernych zawodowo kobiet (o 91 tys., tj. o 1,2%), jak i mężczyzn (o 18 tys., tj. o 0,4%). Wzrost liczby biernych zawodowo odnotowano wśród ogółu mieszkańców wsi (o 131 tys., tj. o 2,6%), a wśród mieszkańców miast zaobserwowano spadek tej populacji (o 22 tys., tj. o 0,3%).

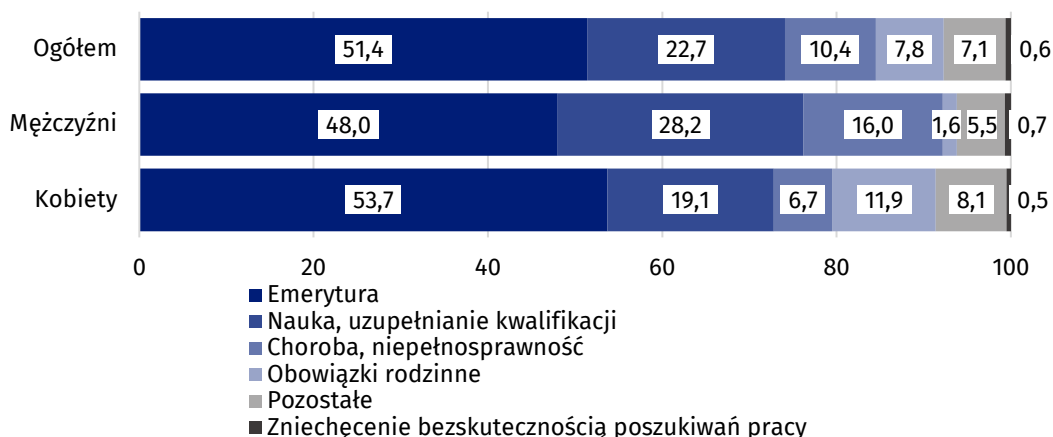
W porównaniu z analogicznym kwartałem 2023 r. zwiększyła się liczba biernych zawodowo mężczyzn (o 118 tys., tj. o 2,4%), podczas gdy wśród kobiet nastąpił spadek (o 31 tys., tj. o 0,4%). Wzrost liczby biernych zawodowo odnotowano zarówno wśród mieszkańców miast – o 58 tys., tj. o 0,8%, jak i mieszkańców wsi – o 30 tys., tj. o 0,6%.

Populacja biernych zawodowo jest specyficzna, jeżeli chodzi o zasoby dla rynku pracy. W ramach tej zbiorowości znajdują się bowiem zarówno osoby, które jeszcze nie weszły na rynek pracy (w tym większość uczącej się młodzieży), jak i osoby, które już definitywnie z rynku pracy odeszły albo nigdy na rynek pracy nie trafią (część emerytów, rencistów, osoby utrzymujące się z innych źródeł niż praca), ale też osoby, które weszły na rynek pracy, potem częściowo się zdezaktywizowały i po przerwie na ten rynek pracy zechcą powrócić.

W 1 kwartale 2024 r. w zbiorowości osób biernych zawodowo w wieku 15-74 lata, liczącej 10 074 tys. (dla tej grupy wieku ustalana była przyczyna bierności) ponad połowę stanowili emeryci (51,4%), a drugą w kolejności grupą byli uczniowie i studenci (22,7%). Warto zauważyć, że nauka, uzupełnianie kwalifikacji oraz choroba lub niepełnosprawność częściej były przyczynami bierności zawodowej wśród mężczyzn (odpowiednio 28,2% i 16,0%) niż wśród kobiet (odpowiednio 19,1% i 6,7%). Z drugiej strony obowiązki rodzinne znacznie częściej były przyczyną bierności zawodowej kobiet (11,9%) niż mężczyzn (1,6%).

W przypadku 3 847 tys. osób biernych zawodowo w wieku produkcyjnym (kobiety w wieku 18-59 lat i mężczyźni w wieku 18-64 lata) najczęstszymi przyczynami bierności były: nauka i podnoszenie kwalifikacji – 30,9%, choroba, niepełnosprawność – 24,0% oraz obowiązki rodzinne – 19,5%. Emeryturę jako powód bierności na rynku pracy wskazało 8,1% osób w wieku produkcyjnym, a osoby zniechęcone bezskutecznością poszukiwania pracy stanowiły 1,4% tej grupy.

Wykres 8. Struktura osób biernych zawodowo w wieku 15-74 lata według płci i przyczyn bierności w 1 kwartale 2024 r. (w %)

Uwagi metodologiczne

Niniejsza informacja sygnałna została przygotowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**.

Od 4 kwartału 2023 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności rezydującej Polski zamieszkałej w mieszkaniach, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 (do 3 kw. 2023 r. wyniki były uogólniane na populację generalną z wykorzystaniem danych o ludności pochodzących z bilansów opracowanych na podstawie wyników NSP 2011). Dane opublikowane w niniejszej informacji sygnałnej, jak i dołączonych tablicach za okres od 1 kw. 2021 r. do 3 kw. 2023 r., zostały przeliczone zgodnie z nową podstawą uogólniania danych, są zatem porównywalne.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (ang. Labour Force Survey – LFS) prowadzone jest w Polsce kwartalnie od maja 1992 r. i doskonalone zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Organizacji Pracy i Eurostatu.

Podstawą metodologii BAEL od 1 kwartału 2021 r. są definicje pracujących, bezrobotnych oraz biernych zawodowo zgodne z Rezolucją dotyczącą statystyki pracy, zatrudnienia i niepełnego wykorzystania siły roboczej, wypracowaną w 2013 r. podczas 19 Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w Genewie (ICLS) i zarekomendowane przez Międzynarodową Organizację

Nauka i podnoszenie kwalifikacji były najczęstszym powodem bierności zawodowej osób w wieku produkcyjnym, a obowiązki rodzinne znacznie częściej były przyczyną bierności zawodowej kobiet

Pracy (MOP/ILO) do stosowania we wszystkich krajach. **Przedmiotem badania jest sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu.** W Unii Europejskiej wdrożenie zapisów ww. rezolucji nastąpiło poprzez ustanowienie nowych aktów prawnych. **Od 2021 r. EU-LFS jest jednym z kluczowych badań objętych rozporządzeniem ramowym dla statystyki społecznej (tzw. IESS FR⁷).** Towarzyszące IESS FR akty implementacyjne w dziedzinie zasobów pracy precyzują zakres badania zasadniczego i badań modułowych, określają organizację badania oraz szczegółowo definiują poszczególne populacje wyodrębniane ze względu na status osób na rynku pracy.

Szczegółowe wyniki badania, jak również aktualna metodologia – obowiązująca od 1 kwartału 2021 r., znajdują się w kwartalnej publikacji „Aktywność ekonomiczna ludności Polski” oraz w Zeszyte metodologicznym BAEL, ww. opracowania dostępne są na stronie internetowej GUS:

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-bezrobotni-bierni-zawodowo-wg-bael/aktywnosc-ekonomiczna-ludnosci-polski-4-kwartal-2023-roku,4,53.html>

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/zasady-metodyczne-rocznik-pracy/zeszyt-metodologiczny-badanie-aktywnosci-ekonomicznej-ludnosci,3,2.html>

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. ustanawiające wspólne ramy statystyk europejskich dotyczących osób i gospodarstw domowych, opartych na danych na poziomie indywidualnym zbieranych metodą doboru próby.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Badań Społecznych i Rynku Pracy
Dyrektor dr Piotr Łysoń
Tel.: 22 449 40 27

Rzeczoznawstwo:
Wydział Współpracy z Mediami
Tel. komórkowy: +48 695 255 032
Tel. stacjonarne: +48 22 608 38 04, +48 22 449 41 45,
+48 22 608 30 09
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

- www.stat.gov.pl
- [@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)
- [@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)
- [gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)
- [glownyurządstatystyczny](https://www.youtube.com/glownyurządstatystyczny)
- [glownyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/glownyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Zeszyt metodologiczny. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności](#)

[Aktywność ekonomiczna ludności Polski](#)

[Inne opracowania zawierające wyniki BAEL i modułów BAEL stat.gov.pl → Obszary tematyczne → Rynek pracy](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Strateg → Obszary tematyczne → Rynek pracy](#)

[Bank Danych Lokalnych → Rynek pracy](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Aktywność ekonomiczna według BAEL](#)

[Ludność aktywna zawodowo według BAEL](#)

[Pracujący według BAEL](#)

[Bezrobotni według BAEL](#)

[Ludność bierna zawodowo według BAEL](#)

[Współczynnik aktywności zawodowej ludności według BAEL](#)

[Wskaźnik zatrudnienia według BAEL](#)

[Stopa bezrobocia według BAEL](#)